

VERDA VOĈO DE DOKSY

Oběžník pro žactvo a přátele „Letní Koleje Esperanta v Doksech,,.

Roč. V. č. 1.

Únor 1950.

SUR HORIZONTO KONTURIGAS „DOKSY,,.

La sojlo de la jaro 1950 estas transirita; pasis jam unu monato de ĝi. „Verda Voĉo,, post kelkmonata silentado denove,, vekigis,, por paroli al vi, karaj,, „Doksanoj,, lernintoj de Somera Kolegio de Esperanto en Doksy, kaj instigi kaj varbi ne sole vin, sed ankaŭ novajn adeptojn de nia lingvo internacia. Vin, kiuj vizitis A kaj B kursojn mi invitas por progresi en superaj kursoj kaj vin, kiuj jam vizitis ĉiujn kursojn ni invitas al amika kune-stado. Ni volas surprizi vin per novaj interesaj aranĝoj.

SKED eniras kvinan jaron de sia ekzisto. Por Esperanto ĝi feris gravan laboron, edukinte kaj instruinte multajn novajn esperantistojn; al tiuj malnovaj ĝi donis novan entuziasmon al poresperante laboro. Ĉiujaraj kursoj de SKED fariĝis kvezaŭ malgranda kongreso de Esperanto, kunvenigante gesemideanojn el ĉiuj anguloj de nia Respubliko kaj eĉ eksterlandanojn.

/Daŭrigo sur 3-a paĝo./

- o -

HO, REVENU !

Teksto: Eli Urbanová

Muziko: Štěpán Urban

/Dediĉita al „Doksy,,/

Ho, revenu
la ĉarmaj tagoj,
pasintaj tagoj de ĉi-somer' !
Ho, aperu
la verdaj flagoj,
per kantoj ekvivu la ter' !

Ho revenu,
karej amikoj,
niaj amikoj de post montar' !
Ho, disflugu
am-komunikoj
de nia koro trans la mar' !

Ho, revenu
la ĉarmaj tagoj,
pasintaj tagoj de ĉi-somer' !
Ho, aperu
la verdaj flagoj,
per kantoj ekvivu la ter' !

Ho, revenu
belaj momentoj,
kunaj momentoj de l' geonar' !
Ho, blovegu
potencaj ventoj
pri ekkompreno de l' homar' !

-o-

Dr. Aug. Pitlík: Z ESPERANTSKÉHO KALEIDOSKOPU.

/El esperantista kaleidoskopo/

Esperanto zajímá mne již 48 let. Za tu dobu prožil, slyšel a četl jsem ledacos veselého i vážného. Z toho, co mi ještě zůstalo ve vzpomínkách, předkládám něco čtenářům čas. „Verda Voĉo“. Snad v tom naleznou trochu zábavy a možná i poučení.

Známý slepecký pracovník franc. prof. Cart věnoval část svého srdce a práce tomu, aby pomocí esperanta seznámil slepce celého světa a spojil je k spolupráci. Chtěje zajistiti podnik, rozeslal r. 1904 všem královnám v Evropě mluvnice esperanta, psané v různých jazycích a tištěné slepeckým braillovým písmem, se žádostí o morální a finanční podporu věci. Odpověděly pouze dvě, královna rumunská Carmen Sylva a švédská Margareta, a pomohly finančně i morálně. -

Choť známého ruského esperantisty Borovky pí Ant. B. Čajkovskaja ve svém nadšení pro espo pořádala koncem minulého století po nějakou dobu esp. kursy na lodích, plujících mezi Oděsou a Jaltou na Krymu. Činnost její mnoho přispěla k rozmachu tamního esperantského hnutí. -

V Brasílii konal se r. 1924 jeden z prvních radiových kursů na světě. Najednou byl zakázán, ježto prý esperantisté chystají tím politický puč v zemi, kde státní převraty byly tehdy na denním pořádku.

R. 1928 bylo zakázáno studentům v Bulharsku učit se espu, ježto prý je příliš lehké a studenti odvykají si tím učit se předmětům těžším. -

Portugalský důstojník Saldanha Carreira ani ve válečné vřavě nezapomínal na své milované esperanto. R. 1917 v zákopech u Fanquissartu ve Francii upevnil v chodbě, vedoucí k první linii, tabulku s nápisem: „Třída Zamenhofova esperanta“, a v bojových přestávkách vyučoval své vojáky espu i proti vůli svého představeného.

Na světové výstavě v Paříži r. 1900 byli by esperantisté rádi měli propagační stánek, ale nedostávalo se jim k tomu potřebných peněz. Zato postavil si tam velký stan bohatý obchodník, franc. Leon Bollack, tvůrce „Modré řeči“, nazvané tak podle modrého nebe. Jeho úředníci, oblečení v modré šaty, rozdávali plnými rukama kolemjdoucím propagační letáky, jimiž pokryli i okolí stanu. -

Esperantské hnutí v Řecku začalo se r. 1905 slibně rozvíjeti na řeckém ostrově Samu. Rázný konec však učinil všemu fanatik, který poštval lid z vedlejší vesnice, ježto espo je prý výrobek zednářský a protináboženský. 300 z nich, opatřených vidlemi, klacky a sekery, napadlo sídlo esp. klubu, rozšlapalo obraz Zamenhofův, roztlouklo esp. knihovnu a veškerý nábytek a odtáhlo s výkřiky, že povraždí esperantisty, budou-li se tam ještě scházeti. -

Rakouský esperantista Arnold Hasenörl, vrátiv se po pětiletém zajetí v Turkestanu, jal se ve svém rodném místě Sučavě propagovati espo. Ježto do té doby jeho krajanům slovo esperanto bylo neznámo, začali pochybovati o jeho rozumu a vykládali si jeho esperantskou činnost jako následek jeho utrpení za války a v zajetí. -

R. 1913 zakázala policie v maďarském Stolném Bělehradě utvoření dělnického esp. spolku, ježto prý espo je „dorozumivací řečí“ /slangem/ zlodějů.“ Když dělnický tisk proto napadl náčelníka policie, našel si nový důvod pro zákaz: dělníci nesmějí se učit řeči, již nerozuměli by jejich zaměstnavatelé. Když dostala se zpráva o zakazu do světového esp. tisku, došla náčelníku z celého světa spousta dopisů, plných výčitek a nadávek, jichž čtením naučil se espu a stal se později i jeho stoupencem. -

Předseda Esp. akademie Théophile Cart končil každý svůj projev a dopis slovy: „Ni fosu nian sulkon“, háje tím jazykovou jednotu a

nezměnitelnost základů espa. Vůdce dělnických esperantistů E. Lanti razil heslo Cartovo jinak: „Ni fosu nian propran sulkon,, bujuje za samostatnou esp. dělnickou organizaci a použití espa v politických službách dělnictva. /pokračování/

- o -

SUR HORIZONTO KONTURIGAS „DOKSY,, /Daŭrigo de la 1-a paĝo/.

„Doksy,, konturigas sur horizonto. Alproksimiĝas malrapide, sed certe kursoj de SKED, la dekkvar tagoj de amika kunestado, la tempo neforgeseble, inspiranta poetojn kaj komponistojn. SKED povas esti fiera pri tiu ĉi fakto. Sed ni ne fieriĝas, ĉar ni scias, ke serioza kaj celkonscia laboro devas alporti fruktojn. Kaj tiuj ĉi fruktoj apartenu al nia kara Esperanto, al venko de nia homama ideo porpaca.
A. Slanina.

- o -

NOVAĴOJ:

Letní kolej esp. v Doksech.

/Somera Kolegio de Esp. en Doksy/
15.-29.VII. 1950.

LKED uspořádá pod záštitou Místní rady osvět., za spolupráce E.klubu v Doksech a stálého přípravného výboru esp. kursoy pro začátečníky a pokročilé, kurs konversační, řečnický, cvičný kurs pro učitele espa Cseh-metodou a seminář pro

spolkové činovníky a kandidáty zkoušek. Na programu je též cyklus přednášek z esperantologie a esperantis-
mu a cyklus esper. přednášek o různ. oborech kulturního života. V rámci společenských podniků je m.j. IV. Letní karneval, III.Květinové hry, Benátská noc na Máchově jezeře, řečnická soutěž o ceny, „Živé noviny,, a celodenní autokarový výlet.

Kursy v Doksech, jež konají se letos již po páté, mají své dobré jméno jak pro svou vyučovací metodu, tak i přátelské prostředí. Každoročně stoupající počet žactva je jejich doporučením. Bližší informace najdete v příštích číslech „Verda Voĉo“, „Esperantista“, a „Esperantisto slovaka“.

„Doksy“ v Tatrách?

Vyjednává se s místními úřed. činiteli ve Svitu o pobožce SKED v Tatrách. Podrobnosti v příštím čísle.

Esperantista klubo en Plzeň

aranĝos la 4-an de marto 1950 masko-balon. Petante invitilcn skribu al. E-klubo en Plzeň.

Tradician „Jozefa“, vespereton

aranĝos la 19-an de marto 1950 Esp. klubo en Hradec Králové. En programo verŝajne partoprenos geaktoroj de „Verda stacio“, s-ano K. Höger kaj S. Procházková.

S-anino Hana Pechová z Liptov.

Hrádku, Slovensko, účastnice SKED r. 1949, byla jmenovaná ženskou kulturní inspektorkou v Žilině. Blahopřejeme.

Cyklos odborných přednášek

Ph.Dr. Aug. Pitlíka, pořádaných klubem esp. v Praze II. Příkopy 17 v rámci členských schůzí v lednu až květnu 1950:

25. I.- Úvod do studia esperanta/gramatiky, literatury a hnutí/. Seznam pramenů.

8.II.- Dějiny myšlenky všeobecného jazyka.

22.II.- Zamenhof a jeho dílo.

8.III.- Vývoj esp. od r.1887 až dodnes.

22.III.-Dějiny esp.hnutí:

I.Období tvůrčí, slovansko-germánské a francouzské/1887-1904/.

5.IV.- Dějiny esp.hnutí:II.Období mezinárodní /1905-1950/.

19.IV.- Esper. hnutí v českosl. zemích.

3.V. - Esperantská literatura: I. Přeložená a původní.

17. V.- Esperantská literatura:

II. Původní /pokračování/

31. V.- Esperantská „ústava“, /odznak, prapor, hymna, Buloňská deklarace o esperantismu, Fundamento de Esperanto, Interna ideo de Esp. Akademio de Esp., Mezinárodní esp. svaz UEA/.

Hosté z venkovských klubů vítáni.

Ni kondolencas -

S-ino Jarmila Kučarová, nask. Netíková, mortis la 30.XII.1949 en ĝo 38 j. Ŝi estis fervora esperantistino, oferema kaj laboremema. E-klubo en Hradec Králové perdas unu el fidelaj membroj. En j. 1946 ŝi partoprenis E-kursojn en Doksy. Niaj rememoroj apartenas al ŝi.

Redakcia kesto:

Bonvolu subteni per ia sumeto vian malnovan amikon, V.V., ĉar papero kaj poŝtelspezoj kostas monon... Kunlaboru kun ni, aŭ en prozo, aŭ en poezio.

- o -

„E S P E R A N T O „

Je mnoho lidí, pro něž tato idea zahrnuje něco svátečního v běžném životním shonu, Ano, tato idea má v sobě ty nejlepší prvky lidského snažení: uvědomělé sebevzdělání, snažší vnikání do kultur-

ních pokladů celého světa i hlubší poznání nejen materiální, ale i duševní výše toho kterého národa dneška. Masaryk říkal: „Světovými lidmi se nestaneme jen obvyklým cestováním, mezinárodním stykem, nýbrž duchovním ponořením do života lidí, národa, lidstva,.. A toto „duchovní ponoření do života,, nám esp. skutečně dává svoji mezinárodnost, poměrnou snadností učební a téměř nekonečnou gramatickou možnost v literárním a vůbec uměleckém tvoření.

Je dosti lidí, kteří se začnou učit, ale nevytrvají. Nelitujeme jich; nikdy je nevedeme násilím k určitému přesvědčení. Každá idea vítězí dobrovolností, vlastní silou vnitřní, nikoli vnější. Nesmíme zapomínati základní pravdy, že ani dva lidé na světě nejsou si podobni; teprve na tomto poznatku můžeme stavět. Každý máme jiné názory, přirozené i prostředím vytvořené, jiný obzor duševní i jinou schopnost tento duševní obzor rozvíjet. Nebýt této nerovnosti mezi lidmi, nebylo by velkých činů, ovšem ani ne podlostí, nebylo by proč usilovat a tvořit, bojovat a vítězit, nebylo by dějin... A k dějinám patří nejen vznik, ale i rozvoj esperanta, rozvoj dobrovolný za působení těch nejlepších jedinců, neboť každá idea působí na lidstvo jako celek tím vlivem a náplní, pomocí již vznikala. Buďme proto především uvědomělými a čestnými a potom teprve esperantisty. - M.Šmidrkalová.

- o -

Toto číslo je zasláno všem zákazům a přátelům esperanta, Příští číslo bude zasláno jenom těm, kdo přiloženou složenkou dobrovolným darem uhradí režii.

Redakce: Ant. Slanina, Praha XVI. Nádražní 13.